

Behov for sundhed og pleje til 80+ årige vokser markant

Af Jens Sand Kirk, JSKI@kl.dk

Dato: 19. marts 2019

Sags ID: SAG-2018-07255
Dok. ID: 2725115

E-mail: JSKI@kl.dk
Direkte: 3370 3446

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

Formålet med analysen er at undersøge, hvordan det fremadrettede behov for velfærd fordeler sig på velfærdsområder og aldersgrupper.

Analysens hovedkonklusioner

- Antallet af 80+ årige forventes at vokse med 87.000 personer fra 2018 til 2025.
- Udgifter til sundhed og pleje til 80+ årige bidrager med 12,5 mia. kr. eller godt halvdelen af det samlede demografiske træk på 23,5 mia. kr. frem mod 2025.

Indhold

1	Baggrund og indledning	2
2	Behovet for service på pleje og sundhedsområdet er stærkt stigende ...	2
3	Fokus på behandling og pleje af ældre	3
	Bilag 1 Tilpasning til Finansministeriet	5

1 Baggrund og indledning

Med bl.a. regeringens oplæg til en sundhedsreform er der aktuelt et stort politisk fokus på, hvordan sundhedsvæsenet bedst struktureres for at imødekomme et stærkt stigende behov for pleje og behandling som følge af udsigterne til, at antallet af ældre borgere stiger i de kommende år.

I denne analyse sættes fokus på den nærmere sammenhæng mellem fremgangen i antallet af ældre og det demografiske træk fordelt på serviceområder. Det demografiske træk er et pejlemærke for det fremadrettede behov for velfærd som følge af befolkningsudviklingen.

2 Behovet for service på pleje og sundhedsområdet er stærkt stigende

Det demografiske træk er en beregning af, hvilken vækst i det offentlige forbrug der kræves, hvis det reale forbrug per borger skal være uændret. Det demografiske træk er derved et pejlemærke for, hvad der kræves for at fastholde det eksisterende serviceniveau.

Det samlede demografiske træk fra 2018 til 2025 er for nyligt opgjort af Finansministeriet til 23,5 mia. kr. Heraf kan 8,2 mia. kr. henføres til individuelt offentligt forbrug i sundhedsvæsenet¹. Størstedelen af sundhedsudgifterne afholdes i dag i regi af regionerne. Men udgifter til plejehjem, der sædvanligvis medregnes som en del af det samlede sundhedsvæsen, afholdes i regi af kommunerne.

Samlet set er den kommunale sektors del af det demografiske træk på 12 mia. kr. En stor del heraf kan henføres plejeområdet, der foruden de førromtalte udgifter til plejehjem også omfatter udgifter til hjemmepleje². Opgørelserne i denne analyse tager afsæt i en tidligere KL-analyse³, hvor det demografiske træk på plejeområdet isoleres fra socialområdet og sundhedsområdet, der er de to serviceområder, udgifterne sædvanligvis fordeles

¹ [Finansudvalget 2018-19 L 1 spm. 103](#)

² For en nærmere beskrivelse henvises til Bilag 5.3 i [Økonomiske Incitamentter 2017, Økonomi og Indenrigsministeriet](#)

³ [Massivt demografisk pres på plejeområdet, KL 2019](#)

ud på. I forhold til den tidligere analyse er der foretaget en tilpasning af størrelsen og fordelingen af det demografiske træk opgjort i mia. kr., så det er konsistent med de seneste opgørelser fra Finansministeriet, jf. bilag 1.

Således kan det opgøres, at ud af det samlede demografiske træk på 23,5 mia. kr. kan 8,2 mia. kr. henføres til plejeområdet, 8,2 mia. kr. til sundhedsvæsenet (ekskl. pleje) og så fremdeles, jf. tabel 2.1. De to fremhævede udgiftsområder bidrager dermed til 16,4 mia. kr. eller 70 procent af det samlede demografiske træk.

Dato: 19. marts 2019

Sags ID: SAG-2018-07255
Dok. ID: 2725115

E-mail: JSKI@kl.dk
Direkte: 3370 3446

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

Tabel 2.1. Demografisk træk fordelt på serviceområder, 2018-2025

	Mia. kr.	Gns. vækst, pct.
Sundhedsvæsen	8,2	0,8
Uddannelse	-2,5	-0,4
Børne og socialområdet mv.	5,6	0,8
Plejeområdet	8,2	2,2
Kultur og fritid	0,5	0,5
Kollektivt offentligt forbrug	3,5	0,5
I alt	23,5	0,6

Kilde: KL pba. Finansministeriet og DREAM-gruppen.

I tabel 2.1 er det demografiske træk på individuelt offentligt forbrug fordelt på fem serviceområder. Det demografiske træk på kollektivt offentligt forbrug, der ikke afhænger af alder, er opgjort samlet. I resten af notatet fokuseres alene på det individuelle offentlige forbrug.

3 Fokus på behandling og pleje af ældre

Det relativt store demografiske træk på plejeområdet og til dels også sundhedsområdet skyldes en kombination af, at de store efterkrigstidsårgange ældes, at udgifterne til pleje per borger er højere med alderen, og at en relativt større andel af en årgang opnår et langt liv.

Tabel 3.1. Demografisk træk på individuelt offentligt forbrug fordelt på serviceområder og alder, 2018-2025

	79- år	80+ år	I alt	80+ andel
	Mia. kr.			Pct.
Sundhedsvæsen	2,8	5,5	8,2	66
Uddannelse	-2,6	0,1	-2,5	-
Børne- og socialområdet mv.	4,4	1,1	5,6	20
Plejeområdet	1,2	7,0	8,2	85
Kultur og fritid	0,3	0,2	0,5	47
I alt	6,1	13,9	20,0	70

Kilde: KL pba. Finansministeriet og DREAM-gruppen.

Antallet af personer på 80 år eller over (80+ årige) forventes at stige med 87.000 personer fra 2018 til 2025. I alt kan 13,9 mia. kr. svarende til 70 pct.

af det samlede demografiske træk på individuelt offentligt forbrug henføres til denne udvikling. Det fremgår af tabel 3.1.

Det fremgår også af tabel 3.1, at 7 mia. kr. af det demografiske træk vedr. 80+ årige kan henføres til plejeområdet og 5,5 mia. kr. til sundhedsvæsenet. Det vil sige samlet 12,5 mia. kr. De 80+ åriges andel af det samlede udgiftstræk på de to udgiftsområder er henholdsvis 66 og 85 pct.

Dato: 19. marts 2019

Sags ID: SAG-2018-07255
Dok. ID: 2725115

E-mail: JSKI@kl.dk
Direkte: 3370 3446

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

Bilag 1 Tilpasning til Finansministeriet

Opgørelserne i denne analyse tager afsæt i en tidligere KL-analyse⁴, hvor det demografiske træk på plejeområdet isoleres fra socialområdet og sundhedsområdet, der er de to serviceområder, udgifterne sædvanligvis fordeles ud på.

I forhold til den tidligere analyse er der foretaget en tilpasning af størrelsen og fordelingen af det demografiske træk opgjort i mia. kr., så det er konsistent med de seneste opgørelser fra Finansministeriet.

Tabel B.1 viser det demografiske træk opgjort i mia. kr. i henholdsvis det detaljerede datasæt, der ligger til grund for denne og den tidligere analyse fra DREAM-gruppen, og de seneste opgørelser fra Finansministeriet.

Forskellen i opgørelserne i mia. kr. skyldes for det første, at realvæksten på de enkelte områder har været anderledes fra 2014-2017 end forudsat i datasættet fra DREAM-gruppen, og derudover pris- og lønudviklingen på de enkelte områder.

Tabel B.1. Tilpasning til Finansministeriets seneste opgørelse

	DREAM-gruppen med udgangspunkt i 2014	Finansministeriet med udgangspunkt i 2017	
	Mia. kr. 2014-priser	Mia. kr. 2019-priser	Skalering
Fritid, kultur mv.	0,4	0,5	1,2
Undervisning	-2,4	-2,5	1,0
Sundhedsvæsen	11,9	13,0	1,1
Social beskyttelse	8,7	9,0	1,0
Individuelt offentligt forbrug	18,7	20,0	-
Kollektivt offentligt forbrug	5,2	3,5	0,7
Samlet vækst i det demografiske træk	23,8	23,5	1,0

Kilde: KL pba. af data fra DREAM-gruppen og [Finansudvalget 2018-19 FIU Alm.del spm. 524](#)

I hovednotatet ovenfor er plejeområdet, der består af udgifter til plejehjem og hjemmehjælp, udskilt af hhv. sundhedsvæsenet og socialområdet. Det demografiske træk på plejeområdet er skaleret en faktor 1,1 som for det samlede sundhedsvæsen inklusiv plejehjem, jf. tabel B.1. Det demografiske træk på hjemmehjælp er på tilsvarende vis skaleret med en faktor 1,0 som social beskyttelse. Det bidrager til en mindre grad af usikkerhed, da realvæksten på plejeområdet fra 2014-2017 er forudsat at følge DREAM-gruppens fremskrivning.

⁴ [Massivt demografisk pres på plejeområdet, KL 2019](#)